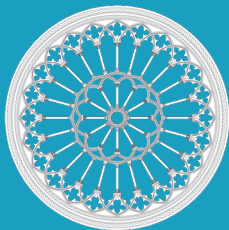

TRZAŠKA ŠKOFIJA

ENRICO TREVISI

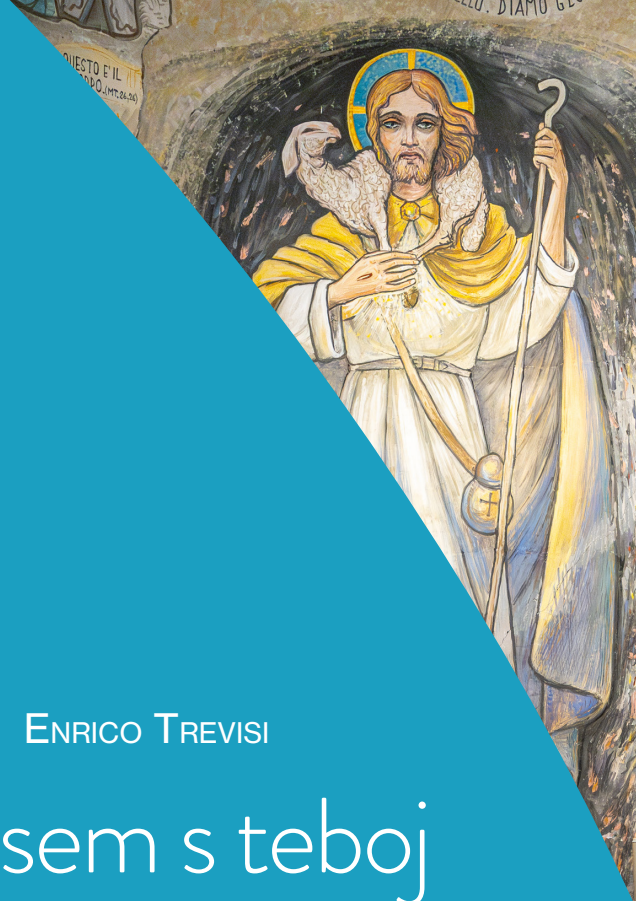
Jaz sem s teboj

(1Mz 28,15)

PASTIRSKO PISMO

3

ŠKOFOV NAUK

TRŽAŠKA ŠKOFIJA

+ Enrico Trevisi
Tržaški Škof

Pastirsko pismo

Jaz sem s teboj

(1Mz 28,15)

UVOD

Dragi
in ljubljeni bratje in sestre,

pred nami je leto polno obetov. Naj navedem nekatere izmed njih, z izhodiščem v prepričanju, da nas spremlja Gospod. Da nismo sami. Da gledamo v prihodnost, v zavesti, da smo s Svetim Duhom: da odpiramo torej svoje srce in razum, da bi dojeli besedo, pravzaprav neko Navzočnost, ki nam daje svetlobo in upanje in nas dela odgovorne.

Predelati moramo to, **kar nam je rekel papež Francišek**. Prejetega pooblastila ne moremo dati v arhiv. Ponovno moramo o tem premišljevat in globoko razmišljati, tudi s pomočjo tistega, kar smo doživeli v “Socialnem tednu katoličanov v Italiji”, ki je potekal od 3. do 7. julija 2024.

Z vesoljno Cerkvijo smo poklicani, da doživimo **jubilej leta 2025**: vseč mi je geslo “*Romarji upanja*”, saj odpira pozitivne poglede in smisel za prihodnost. To potovanje ima cilj in dopušča, da se trudimo nadaljevati skupaj kot Božje ljudstvo. Z Božjim Duhom.

Poklicani smo, da ohranimo dragoceno izkušnjo **sinodalnosti** v njenih različnih razsežnostih preko mnogih prenov in načinov skupnega dela: na krajevni ravni z delovišči, ki so nastala iz tega; na ravni italijanske Cerkve s sinodalnimi zbori, ki bodo v preroški fazi začrtali nekatere poti; na ravni vesoljne Cerkve z novim sklicem, kateremu bodo sledila papeževa navodila, kakor tudi že ustanovljene študijske skupine.

Obstaja prepričanje ali bolje rečeno: *navdušuje nas vera v Gospoda Jezusa!* Našli smo referenčno točko, s katere lahko gledamo na vse stvari in se premikamo po ulicah sveta. To je Gospod Jezus. Nič ni bolj napačnega, kot uvrstiti Cerkev v nekaj političnega ali ideološkega.

Smo udeleženci zgodovine, vendar smo v Jezusu našli pot, resnico in življenje. Z njim poskušamo razumeti, kako biti soudeleženi – s tistimi, ki z nami delijo to naporno, a vznemirljivo zgodovinsko pot – pri izgradnji sveta, ki naj sledi tistim zahtevam, ki so vsem nam značilne: resnici, pravičnosti, svobodi in ljubezni. Tistim, ki jih je sveti Janez XXIII. imenoval temelje miru (*Pacem in terris*).

Če se vera ne prerodi, se izrodi:

zadiši po plesnivi preteklosti.

Če se upanje ne krepi, oslabi:

prevlada užalostčeno razočaranje.

Če se ljubezen ne obnavlja, umre:

ker je izgubila svojo istovetnost.

Če se evangelij ne uresniči, izhlapi:

ostane le abstraktna ideja.

Če se Cerkev ne učloveči, izgine:

samo med ljudmi opravlja svoje poslanstvo.

Če človekoljubnost ne pogasi žeje, se srca posušijo:

to ni Kristusova ljubezen, ampak voluntarizem.

Če odpuščanje ne zdravi, izčrpava:

je le blažilo, ki goljufa.

Če molitev ne brani, vzbuja lakoto:

drugje bomo iskali najnujnejše za življenje.

Če srce ne poveljuje Gospoda, ga je že pozabilo:

on ni več počelo življenja.

Če Gospod ni vse, ni nič:

okrnil sem ga v idol.

Če nimam sočutja do trpečega, je spreobrnjenje nujno:

zanikam Gospoda Jezusa.

Če živim njegov klic, moje življenje zasije.

V Svetem Duhu.

1.

GOSPOD JE Z NAMI

Pri bogoslužju ponavljamo “*Gospod z vami*”. Vendar ali verjamemo v to prošnjo-obljubo-resničnost? Ali znamo v njej uživati? Znamo zajeti vse njene resnične razsežnosti?

Kadar prestopimo prag ponavljanja zunanjih obredov, da bi pristopili do skrivnosti njegove zaupne navzočnosti, nam srečanje z Gospodom vzbuja strah. V tisti Besedi, v tistem bogoslužju, v tistem zakramentu dostopam do srečanja, ki mi povzroča vrtoglavico. Ali bom sposoben odgovoriti na tisto božansko Ljubezen, ki me je spočela, ki me prosi, naj se svobodno vključim? S kakšnimi težavami se bom spopadel? Predvsem pa: ali bom imel dovolj odločnosti, veselja in navdušenja?

Poklicani smo k zahtevnemu poslanstvu. Naša šibkost vzbuja tesnobo; naša krhkost je dejstvo: ranljivi smo. Naše zmogljivosti so povsem nezadostne. Tudi mi verniki smo izpostavljeni tveganju reduktivne logike prostovoljskih služb, pri katerih se zanašamo samo nase (papež govori o neo pelagianizmu, EG 94). Poklicani pa smo, da gledamo na Jezusa, *Admirantes Jesum*, in v vsakodnevni mistični izkušnji biti z Jezusom spoznavamo, da smo sredi Očetove ljubezni, da bi, v pričevanjih, ki nas čakajo, hodili z Duhom.

Kolikokrat nam Sveto pismo pokaže ljudi, ki so poklicani in se takoj zavedo svojih omejitev. Tudi zato, ker bi sicer prevladali vseveden ponos, zoprna prevzetnost in celo grozeči pogled na druge. Ob tej zavesti pa se vendar neprestano ponavlja Gospodova obljuba: “*Ne boj se, jaz sem s teboj*” (prim. 5Mz 31,8.23; Lk 1,28).

Predlagal bi ti, da razmisliš o teh odlomkih Svetega pisma in v njih vidiš obljubo o tvojem življenju. *Gospod ne dela razlik, želi ostati tudi s teboj*. Tudi s teboj hoče bivati. V izzivih, v katerih si “edinec”, “edinka”, torej s svojim lastnim edinstvenim pričevanjem v tem razburljivem in izzivalnem času: mojem, tvojem, našem. V času, v katerem nas Bog kliče, naj živimo kot njegovi otroci (in vsi bratje), kot Njegovo znamenje in znak njegove ljubezni.

- Izaku je bilo rečeno med spornimi dogodki njegovega bivanja med Filistejci: “Bivaj kot tujec v tej deželi; *s teboj bom* in te bom blagoslovil” (1Mz 26,3); “Jaz sem Bog tvojega očeta Abrahama. Nikar se ne boj, kajti *jaz sem s teboj!* Blagoslovil te bom in pomnožil tvoje potomstvo zaradi svojega služabnika Abrahama” (1Mz 26,24); in tudi za Jakoba, ko gre zopet na pot v sanjah, v katerih lestev sloni na zemlji, a sega do neba, je tu še vedno obljuba: “Glej, jaz bom s teboj in varoval te bom, kjer koli boš hodil, ... ne bom te zapustil” (1Mz 28,15; prim. tudi 1Mz 31,3: “Vrni se v deželo svojih očetov, k svoji rodbini! *S teboj bom!*”).

Z Izakom in Jakobom se počutim znotraj družinskega tkiva Abrahamovega potomstva, vendar z jasno zavestjo, da je treba te odnose zaceliti in uskladiti. Gospodova pomirjujoča navzočnost, ki blagoslavlja, oživilja Božjo obljubo, vendar nas dela odgovorne na poti sprave, h kateri moramo pogumno prispevati. Tudi tako, da preverimo napačno storjene korake. Tudi z novo odprtostjo za spravo z bratom Ezavom, čigar krhkost smo izkoristili in se moramo izpostaviti tveganju, da ga srečamo in objamemo. Vsi imamo Ezava, s katerim se moramo spet soočiti za prenovljeno in vzajemno spravljivo svobodo v Bogu, ki je naš Oče.

- Mojzesu, ki ne more razumeti Božjega ukaza: “Kdo sem jaz, da bi šel k faraonu in izpeljal Izraelove sinove iz Egipta?”, ponovno

izrazi obljubo: “*Jaz bom s teboj*. In to ti bodi znamenje, da sem te jaz poslal: ko izpelješ ljudstvo iz Egipta, boste častili Boga na tej gori” (2Mz 3,11-12).

Z Mojzesom pot odgovornosti trči ob preteklost lastne polomije (ko je bil mlad, je ubil Egipčana, nato pa je moral pobegniti in živeti kot ubežnik) in ob nesorazmeren Božji klic, ko postanejo omejitve še bolj očitne. Vendar mu Gospod obljubi, da bo ob njem. Tudi mi, ko spoznamo meje svojih grehov, svojih neuspehov, svoje napredujoče starosti (Mojzes je bil star osemdeset let, ko je doživel živo izkušnjo govorečega Bog v gorečem grmu), lahko izkusimo, da nam Bog zopet zaupa. Ostaja z nami. Mi pa strmimo v prizor nekega grma, ki nas približa sveti deželi, kjer nam govori Bog in kjer si moramo sezuti obuvala. Bog nam govori: Bog je z nami. Bog nam zaupa poslanstvo. Jaz sem poslanstvo (na to nas spominja papež Frančišek).

- Jozuetu je bilo to ponovljeno petkrat: “Jaz sem/bom s teboj”. “Kakor sem bil z Mojzesom, bom tudi s teboj. Ne bom te pozabil, ne bom te zapustil” (Joz 1,5); “Ali ti nisem ukazal, krepak in odločen bodi? Ne boj se in se ne plaši; kjer koli boš hodil, bo s teboj Gospod, tvoj Bog” (Joz 1,9.17; 3,7;6,27).

Z Jozuetom bi rad zbral zapuščino prič, ki so bile pred menoj. Zdaj ne moremo živeti od domotožja. Zdaj smo mi na vrsti, da naredimo evangelij resničen, kot so to storili naši svetniki, naši mučenci. Vdani smo sv. Justu, sv. Frančišku, sv. Antonu, sv. Terezi Deteta Jezusa, sv. Katarini, sv. Janezu Boscu... blaženemu Francescu Bonifaciu. Sedaj pa, v tem času je na nas, da živimo v navzočnosti Boga, ki nas ne zapušča. Poklicani smo, da naredimo Božjo ljubezen vidno, da naredimo vidno njegovo obljubo odrešenja. Naši mladi morajo imeti možnost izkusiti to, kar smo mi prepoznali: ljubezen, ki jih osvobaja, luč, ki razsvetljuje prihodnost, mir, ki vznemirja srca za pravičnost in skrb za revne in izključene.

- Gideonu, poklicanemu v boj proti Midjancem: “Tedaj se mu je prikazal Gospodov angel in mu rekel: ‘Gospod s teboj, močni junak!’ ” (Sod 6,12).

Zgodovina se ponavlja nešteto krat. Alibijev ni. Ne reci: ampak jaz nisem Jakob, nisem Mojzes, nisem Jozue... Gospod obljublja tudi tebi in meni, da ostane nama blizu. Tako se tudi jaz borim v dobrem boju za vero, za življenje v Božji navzočnosti. Poklican sem pred svoje izzive. Tudi zame obstajajo Midjanci, ki bi me radi podredili svojemu homogenizirajočemu načrtu: kako prodorna je kultura relativističnega individualizma, ozkoglednega potrošništva, agresivnega nasilja, s katerim bližnjega ponižujemo. Čas je, da smo močni, pogumni in evangeljsko kritični. Z Gospodom in skupno drug z drugim.

- Tudi Izraelu, “ostalemu Izraelu”, medtem ko doživlja dramo izгона v Babilon, je zagotovljeno: “Ne boj se, saj sem s teboj, nikar se plaho ne oziraj, saj sem jaz tvoj Bog. Okrepil te bom in ti pomagal, podpiral te bom z desnico svoje pravičnosti” (Iz 41,10). In še: “Ko pojdeš čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal” (Iz 43,2). n kmalu za tem: “Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim... Ne boj se, saj sem jaz s teboj” (Iz 43,4-5).

Če je obljuba namenjena vsem, je zdaj jasno, da Gospod govori nam, Božjemu ljudstvu, Cerkvi. Ne prepustimo se malodušju pred epohalnimi izzivi. Dobro je za nas, da skupno slavimo Božjo navzočnost. Da skupaj okušamo njegovo ljubezen. V njegovih očeh smo dragoceni. Smo ljudstvo grešnikov, vendar nas Bog tako zelo ljubi. “S teboj bom” ponavlja Gospod svojemu ljudstvu, svoji Cerkvi. In to ponovi v trenutku, ko smo podvrženi preizkušnji. Poklicani smo, da uživamo v notranjosti. “Uživajte in glejte, kako dober je Gospod” (Ps 33).

- Jeremiji je obljava ponovljena, a tokrat ne vsemu ljudstvu, ampak njemu neposredno, njemu osebno: “ ‘Nikar se jih ne boj, saj sem jaz s teboj, da te rešujem’. Gospodov prerok” (Jer 1,8). In še: “ ‘Bojevali se bodo proti tebi, pa te ne bodo premagali, ker sem jaz s teboj, govori Gospod, da te rešujem’. Gospodov prerok” (Jer 1,19).

Jeremijevo zahtevno poslanstvo spremlja obljava rešitve in osvoboditve: “Tedaj naredim iz tebe z bronom utrjen zid proti temu ljudstvu. Bojevali se bodo proti tebi, pa te ne bodo premagali, ker sem jaz s teboj, da te rešim in osvobodim. Gospodov prerok” (Jer 15,20). (prim. tudi Jer 30,11; 46,28). Božje ljudstvo, Cerkev, človeštvo potrebujejo preroke, svetnike, pričevalce, ki znajo vztrajati in pomagajo na novo prebrati zgodovino odrešenja. Danes potrebujeta Cerkev in svet nove Jeremije. Ne umakni se. Jeremija je simbol preroka, ki prerokuje s svojim življenjem. Božja beseda v njem postane eno z njegovo osebno zgodbo. Danes se nam toži po teh pričevalcih. Gospod pa obljublja: ‘Vojskovali se bodo proti tebi, a te ne bodo premagali, kajti jaz sem s teboj, da te rešim’.

- Mariji reče angel: “Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!” (Lk 1,28).

Božja obljava se izpolni v Mariji, “Devica Mati, sinu hči prelepa” (Dante Alighieri). V svoji svobodi pozdravlja navzočnost Boga, ki se učloveči: “in kot nihče ponižna in visoka”. V tej obljudi je veselje: “Človeško je naravo tvoja roka/povzdignila tako, Ida smela je Stvarniku postati stvar rodnica”. Uresniči se skrivnost Boga, ki postane navzočnost, “meso”: “Ljubezen večno ti si zanosila”. V Mariji je polnost milosti, ki pa postane dostopna vsem nam. Jezus, Kristus, edinorojeni Sin je Tolažnik, torej tisti, ki je poklican biti ob nas, blizu nas. Toda obljubljen je še en Tolažnik, Sveti Duh in z njim, ki je vedno ob naši strani, si lahko dovolimo svobodo, da se soočimo z izzivi sveta.

- Gospod reče Pavlu, ki se ga v Korintu oprijemlje malodušje: “Ne boj se! Zakaj jaz sem s teboj. Nihče se te ne bo dotaknil, da bi ti storil kaj zlega” (Apd 18,9-10).

Pavel ne bo okleval in bo prečkal morja in gore, sodišča in zapore (potem ko bo šel skozi brezno slepote, ponižanja in vrsto let premišljevanja in priprav), da bi povsod in vsem oznanjal Kristusa, Vstalega. Z vso gotovostjo, da smo blagoslovljeni, izbrani, ljubljeni kot otroci, odrešeni, s pečatom Duha: Boga z nami. Vrnimo se k branju pisma Efežanom 1,3-14. Uživajmo v odlomkih, dopustimo, da naše srce žari od milosti.

*Hvaljen Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa,
ki nas je v Kristusu blagoslovil z vsakim duhovnim blagoslovom v nebesih.
V njem nas je izbral še pred stvarjenjem sveta,
da bi bili sveti in brezmadežni pred njim v ljubezni,
in nas vnaprej določil, da bomo njegovi posinovljeni otroci
po Jezusu Kristusu,
po načrtu ljubezni svoje volje,
v hvalo sijaja njegove milosti,
s katero nas je nagradil v ljubljenem Sinu.
V njem, po njegovi krvi,
imamo odrešenje, odpuščanje grehov
preko bogastva njegove milosti.
Izlil jo je na nas v izobilju
z vso modrostjo in razumom
ter nam dal spoznati skrivnost svoje volje,
v skladu z dobrohotnostjo, ki jo je namenil
za vladanje polnosti časov:
pripeljati vse stvari nazaj h Kristusu, edini glavi,
tiste v nebesih in tiste na zemlji.*

*V njem smo postali tudi dediči,
 vnaprej določeni – po načrtu njega,
 ki dela vse po svoji volji –,
 da bi bili hvalnica njegovih slavi,
 mi, ki smo že prej upali v Kristusa.
 V njem ste prejeli tudi vi,
 potem ko ste slišali besedo resnice,
 evangelij svojega odrešenja in vanj verovali,
 obljubljeni pečat Svetega Duha,
 ki je poroštvo naše dediščine,
 v pričakovanju popolnega odrešenja
 tistih, ki jih je Bog pridobil za hvalo svoje slave.*

Obljuba Gospoda Jezusa, Vstalega prestrašenim in bojzljivim učencem je odločna: “In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta” (Mt 28,20). To so zadnje besede iz Matejevega evangelija, ki nas vračajo na njegov začetek: k Bogu z nami, k Emanuelu, k imenu, s katerim so preroki oznanjali Mesijo (Mt 1,22-23).

Bog, v katerega verujemo kristjani, ni daleč, ni v skritem kotičku neba, ne živi tako, kot da ga ne bi prizadeli naši problemi, naše radosti in naše skrbi. On je “Bog z nami”, Bog, ki nam je vsak dan ob strani, dokler nas v celoti ne bo sprejel za vedno v svoj dom.

“Prejeli ste pečat Svetega Duha, ki je bil obljubljen” (Ef 1,13). Jezus je obljubil: “Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi; jaz pa bom prosil Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo ostal pri vas vekomaj: Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ne pozna. Vi ga poznate, ker ostaja pri vas in bo v vas” (Jn 14,15-17). Jezus nas ne zapušča sirote, torej same, pri soočanju z našimi zapletenimi dnevi. Od Očeta in od Sina, preko Sina, nam je dan Duh Paraklet: kjer “Paraklet” (ki je v Svetem pismu preveden kot tolažnik, vendar nas

opomba k Jn 14,16 seznanja, da ima izraz parakletos mnogo pomenov) spominja na prijateljsko prisotnost. Bog (tretja oseba svete Trojice) je poklican, da nam je vedno blizu, da nam je vedno ob strani: da nas brani v vsaki težavi (je Zagovornik), da nas tolaži v naših porazih (je Tolažnik). Z nami je, da nas okrepi, ko smo šibki (je Nebeški zdravnik, je *Trdnjava*) in da razsvetli naš um (je *Modrost, Razum, Nasvet, Znanost*, kadar smo zmedeni in smo izpostavljeni napakam). Prečisti naš odnos z Bogom, ki ga žal skušajo nadutosti, ki bi zahtevale *usmiljenje* in *strah pred Bogom*.

beležke osebnih razmišljanj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.

GLEDATI JEZUSA

GLEDATI Z JEZUSOVIMI OČMI

Zaradi nekaterih zadev smo zbegani in vznemirjeni. Ne poznamo enostavne rešitve. Morda smo pri posameznih vprašanjih včasih preveč previdni ali naivni. Nekaj pa zagotovo drži. Imamo vodnika. Nismo sami. Gospod je z nami. Duh paraklet nam s polnostjo svojih darov vedno stoji ob strani.

To resnico smo poklicani goreče posredovati otrokom in mladim, verujočim in neverujočim, revnim in izključenim.

Oči imamo uprte v Jezusa. In tako – po milosti, po Svetem Duhu, ki nam je bil dan – gledamo na svet z njegovimi očmi in tudi odkrivamo, koliko Bog še dela za nas. In kako nam še vedno govori: mi pa smo na razpolago, da prisluhnemo njegovi Besedi in natančno preučujemo znake njegove žive navzočnosti.

Naše oči, ki gledajo na prizadeti svet, pa tudi na našo omejenost in krhkost, morajo biti Jezusove oči sočutja. Naše srce pa se mora pustiti spreobrniti tako, da se uči iz njegovega srca.

«Oči vseh v shodnici so bile uprte vanj» (*Lk 4,20*). Ta odlomek iz evangelija nas vedno osupne, privede nas do vidne predstavitve prizora: zamislimo si tisti trenutek tišine, v katerem so bile vse oči uprte v Jezusa, v mešanici začudenja in nezaupanja. Vendar vemo, kako se je končalo: potem ko je Jezus razkrinkal lažna pričakovanja svojih sovaščanov «so pobesnili» (*Lk 4,28*), šli so

ven in ga izgnali iz mesta. Njihove oči so bile uprte v Jezusa, toda njihova srca niso bila pripravljena spremeniti se zaradi njegove besede. Tako so zamudili življenjsko priložnost.

Toda... pride tudi do drugačne izmenjave pogledov. Glavna oseba je Peter, prvi pastir naše Cerkve. Tudi on najprej ni zaupal "razkrinkajoči" besedi, ki mu jo je namenil Gospod: «Trikrat me boš zatajil» (Mk 14,30). Tako je Jezusa "izgubil izpred oči" in ga ob petelinjem petju zatajil. Toda potem ko se je «Gospod obrnil in se ozrl na Petra» nanj «se je spomnil Gospodovih besed [...] In šel je ven in se bridko zjokal» (Lk 22,61-62). Njegove oči so bile zalite s solzami, ki so izvirale iz ranjenega srca in ga osvobodile lažnih prepričanj in opravičevanj. Tisti bridki jok mu je spremenil življenje" (papež Frančišek, *Krizmena maša*, 28. marca 2024).

Če nočemo zgrešiti poti ali pasti v zasedo, kot pravi psalm, moramo imeti oči uprte v Gospoda. Če izgubimo Jezusa izpred oči, izgubimo sebe in pademo v past, v brezno.

"Moje oči so vedno uprte v Gospoda, zakaj on potegne mojo nogo iz mreže" (Ps 25,15). Medkonfesionalno je to prevedeno: *"Vedno imam oči uprte v Gospoda, ki varuje moje korake pred nevarnostmi"*.

Z Jezusovimi očmi gledamo na Očeta, na svet, nase. "Uprimo oči v Očeta in Stvarnika vsega sveta in se zaupno poistovetimo z njegovimi veličastnimi in neprimerljivimi darovi miru in njegovimi dobrotami. V mislih premišljujemo in z očmi duše preiskujemo njegovo dolgotrajno ljubezen. Upoštevajmo, kako prijazen je do vsakega bitja" (iz «Pisma Korinčanom» sv. Klementa I., papeža, pogl. 19,2).

"Pogledati moramo vase in obžalovati svoje grehe, da bi prišli do odrešitve. Ozreti pa se moramo na Boga, dihati v njem, da bomo imeli radost in tolažbo Svetega Duha. Po eni strani bosta prišla strah

in ponižnost, po drugi upanje in ljubezen” (iz «Razprav» sv. Bernarda, opata, razprava 5,5).

beleške osebnih razmišljanj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.

NA SINODALNI POTI, Z OGNJEM DUHA

Sinodalna pot vesoljne Cerkve se nadaljuje, prav kakor tudi pot italijanske Cerkve, s svojo preroško fazo. Nastala bodo zborovanje in pričakujemo sadove. Izziv za nas bodo predvsem sinodalna zborovanja italijanske Cerkve.

Vodilna ikona, ki nam jo daje italijanska Cerkev, so Binkošti (*Apd* 1,8.12-14; 2,1-13): ISveti Duh se spusti nad prestrašene apostole v dvorani zadnje večerje, vendar jih ponovno razgiba za poslanstvo, ki jih popelje čez morja in celine, stoletja in kulture. Kakšna milost, da ostaja Marija – kot takrat pri zadnji večerji – še danes ob tej naši šibkosti, tudi ko smo izgubljeni in zmedeni od silovitosti dogodkov, od spotike zla, ki preplavlja celo Boga in njegovo navzočnost.

*“Sem s teboj”, nam nenehno ponavlja Bog v Sv. Pismu.
Razodeto nam je, da je Sveti Duh stalna Božja navzočnost
v vsakem od nas, v Cerkvi, v svetu.
Zato nadaljujmo pot z zaupanjem:
prenova, ki jo Duh kot glavna oseba spodbuja s sinodo
naj nas najde pozorne in gostoljubne,
tako kot apostole, v dvorani zadnje večerje, z Marijo,
spodobne premagati nostalgično žalost in sram zaradi našega
zanemarjanja dolžnosti.*

Ko to pišem, Smernice (*Lineamenta*) za prvo sinodalno skupščino še niso bile objavljene. Škofje smo razpravljali o osnutkih, ki bodo po

razpravi in različnih prispevkih še predelani. Med njimi je tudi osnutek škofa Eria Castelluccija, predsednika Državnega odbora sinodalne poti. Navajam nekaj odlomkov, ki so koristni za dojetje nekaterih vidikov, v katere smo vsi vključeni.

Upoštevamo dejstvo o zatonu okoliščin, pri katerih je Cerkev nekaj “štela”. Škof Castellucci še dodaja: “Resnično preroške so v tem pogledu besede papeža Benedikta XVI., ki je krščanskim skupnostim prihodnosti napovedal dokončno opustitev močnih in oblastnih institucij in prevzem vloge ‘ustvarjalnih manjšin’. To je izjavil že leta 1969 kot mlad teolog in ponovil kot papež (26. septembra 2009): ni predvidel ‘napadalnih’ ali celo ‘prilagodljivih’ manjšin, ampak ‘ustvarjalne’. Napadalne manjšine vedno iščejo krivca, ki ga najprej najdejo v svetu (mentaliteta, kultura, družba), takoj zatem pa tudi v drugih katoličanih, ki pri njih veljajo za mlačne; prilagodljive manjšine pa se umaknejo v svoj irenični mir, oblikujejo kroge, ki so soglasni in nagrajujejo tiste, ki se jim pridružijo, zunanje pa prepustijo njihovi usodi... Nihče ni navdušen nad zatonom krščanstva – tudi zato, ker moramo še vedno upravljati z vsemi ali skoraj vsemi sestavami krščanstva – in nihče ne zapade v skušnjava poveličevanja pastoralnega pristopa ‘veselega upadanja’; vendar pa se večina katoličanov začena s tem pojavom soočati kreativno in plodno ter ga tolmači kot enega izmed ‘znamenj časa’ (prim. *Mt* 16,3). Navsezadnje ‘*sensum fidei fidelium*’ zaznava, da Sveti Duh nakazuje skozi zgodovino drugačno obliko bivanja Cerkve, pravo preobrazbo, ki zahteva ‘stopiti ven’.

Stopiti ven iz česa? Iz uveljavljenih, vendar zastarelih obrazcev... za učinkovitejše poslanstvo...

Poslanstvo torej ni ena od tem, četudi bi bila to prva in glavna tema, pač pa je samo struga, v kateri se pretaka sinodalni tok. Poslanstvo ‘po slogu bližine’, ki je torej rahločutno, vendar ne sramežljivo, prisotno, a ne vsiljivo, spodbudno in ne obsoja...”

Škofijski pastoralni svet, duhovniški svet in svet laičnih skupnosti bodo obdelali pripravljalne dokumente za obe sinodalni skupščini italijanske Cerkve. Jasno pa je, da bodo vse cerkvene stvarnosti, ki bodo to želele, lahko poslale škofovemu vikarju svoje prispevke za usklajevanje pastorage.

Če se vera ne obnavlja, propade:

zadiši po plesnivi preteklosti.

Črpajmo iz Svetega Duha in to bo nenehno čudenje.

Če se upanje ne krepi, oslabi:

prevlada užaloščeno razočaranje.

Odprimo se Svetemu Duhu in prihodnost bo zasijala kot zora.

Če se ljubezen ne obnavlja, umre:

ker je izgubila svojo istovetnost.

Sprejmimo Svetega Duha, ljubezensko vez med Očetom in Sinom.

Če se evangelij ne uresniči, izhlapi:

ostane le abstraktna ideja.

S Svetim Duhom pišimo na novo evangelij naš sleherni dan.

Če se Cerkev ne učloveči, izgine:

samo med ljudmi opravlja svoje poslanstvo.

Ker jo vodi Sveti Duh zna delati družbo vsakemu ranjenemu človeku.

Če človekoljubnost ne pogasi žeje, se srca posušijo:

to ni Kristusova ljubezen, ampak voluntarizem.

Sveti Duh prinaša radost v pričevanje.

Če odpuščanje ne zdravi, izčrpava:

je le slepilno blažilo.

Sveti Duh stori čudež sprave.

Če molitev ne hrani, vzbuja lakoto:

drugje bomo iskali najnujnejše za življenje.

Sveti Duh dopolnjuje naš odnos z Očetom.

Če srce ne poveljuje Gospoda, ga je že pozabilo:

on ni več počelo življenja.

*Duh nas vsadi v Marijino ponižnost
in v velika dela, ki jih je storil Gospod.*

Če Gospod ni vse, ni nič:

ponižal sem ga v idol.

Toda On je še naprej Bog!

Če nimam sočutja do trpečega, je spreobrnjenje nujno:

zanikam Gospoda Jezusa.

Sveti Duh me ponovno prime za roko.

Če živim njegov klic, moje življenje zasije.

V Svetem Duhu.

beležke osebnih razmišljanj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.

DIGRESIJA ALI PA MOGOČE NE

Poznamo sodobne pesnike, ki so kot pripovedovalci, in mi dajo misliti. V posvetnem in pesniškem smislu se mi zdi, da nakazujejo dehtečo človečnost, ki izžareva evangelij. Kot da bi nas Sveti Duh spodbujal na mnogo načinov: na nas je, da prepoznamo ta dih, ki nas prosi, da odpremo svoje srce.

Seveda se evangelij nanaša na odrešenje, res pa je tudi, da nam je Jezus zapovedal: "Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil". Ljubil nas je do te mere, da se je iskreno in popolnoma daroval. Toda kako lepo je, ko vidimo to iskreno ljubezen, ki se odseva v številnih bratih in sestrah, ki utelešajo evangelij in so sklicevanje na transcendenco, kot so to storili pastirji v Betlehemu ali Samarijan v priliki ali Cirenejec na križevem potu. Ali pa številni usmiljeni ljudje, ki v velikem prizoru 25. odlomka evangelija po Mateju, živijo dela usmiljenja, ne da bi vedeli, da je za videzom lačnega, žejnega, revnega, bolnega, v ječo zaprtega človeka sama Božja skrivnost.

Sveti Duh deluje preko Besede in zakramentov, vendar zna iti še dlje in nas doseči ter spodbuditi v mnogih jezikih, v nepredvidljivih dogodkih. Odprimo svoja srca tudi za čudeže stvarstva in pravo človečnost mnogih skromnih učenjakov... mnogih pesnikov in pripovedovalcev.

Gio Evan piše in poje:

*"Za osebo
polno jeze
je še pred krikom
objem manj,*

nasproten pomežik
poljub, ki ni bil dobro pritisnjen,
usahla prisotnost
ali popolna odsotnost,
preden se bojujemo s to jezo
bi lahko vzljubili praznino
za grozo teme
ni prestrašenega človeka,
pač pa otroštvo brez zasenčene nočne svetilke
za osebo,
ki je polna negotovosti
še pred dvomom
ni bilo trepljanja po rami
ni bilo nekega "dobro ti gre, zaupam ti"
manjka ji moč drugih kot darilo,
ostaja le prisilna izolacija
ali šibka samota,
preden obsojamo
bi se lahko močnejše objeli
za strahom pred ljubeznijo
ni človek brez srca
pač pa poteptano začaranje
za prekleto krhko osebo,
se še pred njeno šibkostjo
skriva dolga in utrujajoča vojna,
preden se ji posmehujemo
bi ji lahko stali ob strani, bi se združili v boju".

[Gio Evan]

Pa še to besedilo me navdihuje:

Nona jih je imenovala "zdravilne osebe"

Govorila je, da obstajajo osebe, ki te ozdravijo, ko jih pogledaš

Ki ti takoj umirijo srčni utrip, brž ko jih slišiš

Naravnajo tvoja zapetja

Odprejo polkna tvojega srca in spustijo pravo svetlobo

Svetlobo sonca

Ljudje, ki z objemom ustavijo odznotraj prehitro utripanje tvojega srca

Tisto, ki si ga zbiral dolge noči in leta

Z udarci tesnobe,

Ki sploh niso bili tvoji

Nona je govorila, da obstajajo ljudje, ki imajo zeliščne zvarke v očeh

Kamilico v pogledu

Ti jih zagledaš in se ti umirijo dihanje, misli

In ko si jih srečal, tudi sanje postanejo bolj čiste

Ko si jih srečal, tudi sanje zvenijo lepše

Govorila je, da obstajajo osebe, ki jih ni strah tvojih bolečin

Ki se ne bojijo objeti tvoje travme

Ki vedo kam naj ti v notranjost postavijo prave besede

To so ljudje, ki so se navadili tako dobro družiti se s soncem

Ki te celo pospremijo do tvojega zatona

Nona jih je imenovala "zdravilne osebe"

Govorila je, da obstajajo osebe, ki te ozdravijo, ko jih pogledaš

Po njenem so to edine osebe, s katerimi se je treba družiti

Po njenem so to edine osebe, kakršne moramo postati

[Gio Evan, Skladatelj: Giovanni Giancastro / Tommaso Sgarbi]

Naš pogled usmerjen v Jezusa pomeni, da se učimo od njega in da od Svetega Duha pridobimo moč in veselje, da smo blizu svojim bratom, tudi tistim, ki delajo napake; tudi tistim, ki se počutijo izključene; tudi

tistim, ki se imajo za propadle osebe, z njegovim slogom, z njegovim srcem, z njegovo Milostjo. Potreben je še dodaten objem, bolj sveža prisotnost, nežnost, ki naj spremlja vsakega otroka, spodbuda, ki naj okrepi vsakega mladega človeka, veliko “zdravilnih oseb” ki te ozdravijo, ko jih pogledaš. Sveti Duh naj nas prerodi v novo življenje. Če pa srca in besede izžarevajo nezaupanje, napadalnost in brezbržnost, pomeni, da oči in srce niso uprti v Jezusa.

Naše skupnosti, ki so sprejele Svetega Duha, morajo biti polne “zdravilnih oseb”, tolažilnih spremljevalcev, pričevalcev, ki utelešajo Jezusovo besedo in jo razčlenjujejo v vsakdanjik “*ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil*” (prim. Jn 13,34).

beleške osebnih razmišljanj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.

PAPEŽ V TRSTU:

NAPREJ. IN SKUPAJ. IN V PRVI BOJNI ČRTI.

Socialni teden katoličanov v Italiji, ki je potekal od 3. do 7. julija 2024 in je dosegel vrhunec s papeževim obiskom, je dogodek, ki ga predvsem ne bi smeli ljubosumno varovati, je kot seme, ki ga je treba skrbno gojiti in ki mora obroditi veliko sadov. Glede na temo in izkušnjo *socialnega tedna katoličanov* bomo z delegati iz Trsta in nato v sinodalnosti poskušali dojeti, kakšen razvoj si želimo. Da bi ponovno vzpostavili sodelovanje in zgradili demokracijo, ki bo pozorna na velike izzive krhkih in ranljivih ljudi (od še nerojenih do ostarelih, od mladih do demografske zime, od migrantov do družin, od zapornikov do invalidov, do neozdravljivo bolnih...) se je treba ozdraviti potrošništva, ki omrtviči in omamlja ter nas dela ravnodušne. Družbeni nauk Cerkve, ki sega do socialne okrožnice "Vsi bratje", bo naše vodilo: vendar je jasno, da ga bomo lahko le skupaj naredili za svetilnik našega mesta.

Omejujem se na nekatere predloge iz **homilije**, ki jo je imel **papež Francišek** pri sveti maši na Trgu enotnosti Italije 7. julija in ki nas neposredno vključujejo kot Cerkev v celoti.

V prvem delu nam je papež, ki je dobil navdih v evangeliju (*Mr* 6,1-6), spregovoril o **spotiki**, ki jo je **Jezus predstavljal** za tiste v njegovi domovini, ki so se spraševali o Jezusovih čudežih in modrosti, a so se omejili le na njegovo zemeljsko zgodovino, na dejstvo, da je sin tesarja Jožefa. Spotika – trdi papež – je Jezusova človečnost, Božja navzočnost v Jezusovi človečnosti.

“Kako se more Bog, vsemogočni, razkriti v krhkosti človekovega mesa? Kako lahko vsemogočni in močni Bog, ki je ustvaril zemljo in svoje ljudstvo osvobodil suženjstva, oslabi do te mere, da pride v meso in se skloni, da bi učencem umil noge? To je spotika”.

Papeževe besede so že napoved “pastoralnega programa”. Najprej smo poklicani premagati spotiko, to je *Boga, ki se razodeva v Jezusovem človeštvu*:

“vera, utemeljena na človeškem Bogu, ki se poniža do človeštva, ki skrbi zanj, ki ga ganejo naše rane, ki vzame našo utrujenost nase, ki se za nas lomi kot kruh. Mogočen in močen Bog, ki je na moji strani in me v vsem zadovolji, je privlačen; šibek Bog, Bog, ki iz ljubezni umira na križu in tudi mene prosi, naj premagam vso sebičnost in darujem svoje življenje za zveličanje sveta, to je, bratje in sestre, spotika”.

Prosim slehernega izmed vas, naj postane ob tej “spotiki vere” in naj ne sprejema površno to papežovo prošnjo. Preden nadaljujemo z raznolikimi in perečimi pobudami (od izobraževalnih do dobrodelnih pobud), smo poklicani, da obnovimo naše čudenje pred Bogom, ki se razodeva v Jezusovi človečnosti. Dodal bi, da se moramo vrniti k kontemplativnemu pogledu na Jezusa: in naj ne sprejema površno to papežovo prošnjo. Preden nadaljujemo z raznolikimi in perečimi pobudami (od izobraževalnih do dobrodelnih pobud), smo poklicani, da obnovimo naše čudenje pred Bogom, ki se razodeva v Jezusovi človečnosti. Dodal bi, da se moramo vrniti k kontemplativnemu pogledu na Jezusa: *Občudovanje Jezusa (Admirantes Iesum)*.

Gledam te, o Gospod.

Otroka v betlehenskem hlevu.

Gledam te v vsakdanji in spotikljivi skrivnosti mizarskega dela.

In medtem ko veš, kako se približati gobavcu in slepcu, ohromelemu in izgubljenemu grešniku.

In z odločilno močjo si Beseda, ki je postala meso.

Ti si ljubljeni Sin in vendar si Ponižani in Izdani.

Razlomljen in blagoslovljen kruh.

Obsojenec z Golgote, pomešan med prave tatove.

Blizu vsakega obsojenca. Poleg vsakega obupanega človeka, da bi zopet odkril blagovest:

“Danes boš z menoj v rajū”.

“Potrebujemo *spotiko vere*. Ne potrebujemo vase zaprte vernosti, ki je ne skrbi dogajanje na zemlji in obrača oči v nebo in vodi bogoslužja v templju, pozablja pa na prah, ki se nabira po naših cestah. Nasprotno, potrebna je *spotika vere*, – potrebujemo *spotiko vere* – vere, ukoreninjene v Bogu, ki je postal človek, in je torej človeška vera, vera mesa, ki vstopa v zgodovino, ki boža življenja ljudi, ki zdravi strta srca, ki postaja kvas upanja in kalček novega sveta. To je vera, ki prebuja vest iz otrplosti, ki sega s prstom v rane, v rane družbe – teh je veliko –, vera, ki zastavlja vprašanja o prihodnosti človeka in zgodovine; to je nemirna vera in potrebno je živeti nemirno življenje, vera, ki naj se giblje od srca do srca, vera, ki od zunaj sprejema probleme družbe, nemirna vera, ki pomaga premagati povprečnost in brezbržnost srca, ki postane trn v peti družbe, ki jo potrošništvo pogosto omrtviči in omamlja. Pri tem se bom nekoliko ustavil... Pravijo, da je našo družbo potrošništvo nekoliko omrtvičilo in omamilo: ali ste se kdaj vprašali, če vam je potrošništvo stopilo v srce? Tisto hlepenje nekaj imeti, imeti reči, imeti še več, tisto hlepenje po zapravljanju denarja. Potrošništvo je kuga, je rak: razboli ti srce, naredi te sebičnega, poskrbi, da gledaš samo nase. Bratje in sestre, predvsem potrebujemo vero, ki bo izpodrinila preračunavanje človeške sebičnosti, ki bo obsojala zlo, ki bo s prstom kazala na krivice, ki bo zmotila spletke tistih, ki se v senci oblasti igrajo na koži šibkih. In vemo, koliko, koliko ljudi uporablja vero za izkoriščanje človeka. To ni vera”.

*Gospod, daj mi nemirno vero,
 sposobno premagati brezbriznost srca in pandemijo povprečnosti.
 Prebudi mi vest,
 ki jo je potrošništvo omrtvičilo in omamilo,
 od tega hlepenja imeti in imeti več
 od tega raka, ki dela srce bolno.
 Daruj mi vero, ki bo ob gledanju Križanega, Ponižanega in Po nedolžnem
 umorjenega
 izpodrinila preračunavanje sebičnosti.
 Ne bo se bala obsojati krivice in motiti spletke močnih,
 ker te bo prepoznala v vsakem ponižanem človeku na zemlji, v vsakem
 utrujenem malem človeku.*

“Pesnik iz tega mesta v izpovedni pesmi opisuje svojo običajno večerno vrnitev domov, pove, da prečka nekoliko temnejšo ulico, kraj propadanja, kjer so ljudje in blago v pristanišču “odpadki”, to je izvržki človečnosti; pa vendar – piše – prav tukaj, citiram: «ko grem mimo, najdem neskončnost v ponižnosti», ker so prostitutka in mornar, ženska, ki se prepira, in vojak, «vsa bitja življenja in bolečine; v njih, kakor v meni, se razvnema Gospod» (U. Saba, «Città vecchia» (Staro mesto), in *Il canzoniere (1900-1954) (Pesmarica) Končna izdaja*, Turin, Einaudi, 1961). Ne pozabimo tega: Ste kdaj pomislili na to, da se Bog skriva v temnih življenjskih kotičkih našega mesta? Ste pomislili na temne kotičke življenja v našem mestu? Njegova navzočnost se razkriva prav na obrazih, ki jih je razoralo trpljenje in tam kjer se zdi, da zmaguje propadanje. **Božja neskončnost je skrita v človeški bedi, Gospod razvnema in je navzoč, prijateljsko navzoč, prav v ranjenem mesu poslednjih, pozabljenih in zavrženih.** Tam se razodeva Gospod. Mi pa, ki nam je marsikatera malenkost včasih po nepotrebnem v spotiko, bi se morali vprašati: zakaj nam niso v spotiko zlo, ki se širi, življenje, ki so ga ponižali, delovne problematike, trpljenje

migrantov? Zakaj ostajamo apatični in brezbrizni do krivic sveta? Zakaj si ne vzamemo k srcu položaja zapornikov, ki se kot krik tesnobe dviga tudi iz mesta Trst? Zakaj ne razmišljamo o bedi, bolečini, potratnosti tolikih ljudi v mestu? Bojimo se, bojimo se, da bi tam našli Kristusa”.

Gospod, našel sem te v kriku tesnobe in upanja mojih najbolj ranljivih bratov. Gospod, ti si z menoj v temnih kotičkih življenja.

Gospod, ti si z menoj v razoranih obrazih bratov in sester, ki trpijo, ker so nerazumljeni.

Gospod, ti si z menoj, prepoznam te v poslednjih, v zavrženih, v ponižanih in v pozabljenih.

Gospod, ti si z menoj v tistih, ki iščejo odrešitev in bežijo iz domovine.

Gospod, ti si z menoj v obsojencu in v zaporniku, ki se opoteka v svoji bolečini.

Gospod, ti si z menoj v družini, ki želi poosebljati ljubezen, odsev tvoje Ljubezni.

Gospod, ti si z menoj v nemiru zmedenih mladih ljudi.

Gospod, ti si z menoj v delavcu, ki se poti in je pogosto izkoriščan in slabo plačan.

Gospod, ti si z menoj v betežni sestri in bratu, ki pričakujeta konec svojih zemeljskih dni.

Gospod, ti si z menoj v vsakem od mojih družinskih članov, tudi ko se počutim nerazumljenega.

Gospod, ti si z menoj, kamor koli se obrnem, zaznam znamenja tvoje svete navzočnosti.

Gospod, ti si z menoj in si do mene, krhkega učenca, sočuten.

Gospod, ti si z menoj, da bi me ozdravil raka brezbriznosti in nezaupanja.

Gospod, ti si z nami, da bi si pripravili pot življenja kot bratje. Vsi bratje! Vsi bratje!

“Predragi, Jezus je živel predvidevani vsakdanjik v lastnem telesu, tako, da je vstopal v vsakdanje življenje in zgodbe ljudi, izkazoval sočutje ob dogodkih in pokazal, da je Bog, ki je sočuten. In

zaradi tega je bil nekemu v spotiko, postal je ovira in bil zavržen do mere, da so mu sodili in je bil obsojen; vendar je ostal zvest svojemu poslanstvu, ni se skrival za dvomjem, ni se sprijaznil z logiko politične in verske moči. **Svoje življenje je naredil za dar ljubezni Očetu.** Tako tudi mi kristjani: poklicani smo biti preroki, pričevalci Božjega kraljestva v vseh okoliščinah, ki jih živimo, v teh krajih, kjer bivamo”.

V predvidevanjih vsakdanjika te želimo ljubiti in ti služiti, o Gospod.

V tvojem sočutju hočemo hoditi, o Gospod.

Brez logike politične in verske moči, ki te obsoja, o Gospod.

Tako, da naredimo iz življenja dar ljubezni Očetu.

Po tvojem zgledu, Gospod Jezus, ki si se v zahvalo Očetu daroval za nas.

“Bratje in sestre, naj iz mesta Trst, ki gleda na Evropo, je stičišče narodov in kultur, obmejna dežela, gojimo sanje o novi civilizaciji, ki bo temeljila na miru in bratstvu; prosim, ne spotikajmo se nad Jezusom, pač pa, nasprotno, bodimo ogorčeni nad vsemi tistimi okoliščinami, v katerih je življenje iznakaženo, ranjeno, ubito; s svojimi odločitvami imejmo evangelijsko prerokbo v svojem telesu, še pred besedami. S skladnostjo med izbirami in besedami. **In tej tržaški Cerкви bi rad rekel: naprej! Naprej! Še naprej se zavzemajte v prvih vrstah za širjenje evangelija upanja, še zlasti med tistimi, ki prihajajo z balkanske poti, in med vsemi tistimi, ki jih je treba telesno ali duhovno opogumiti in potolažiti. Skupaj se zavzemajmo:** kajti s ponovnim odkrivanjem, da nas Oče ljubi, lahko vsi živimo kot bratje. Vsi bratje, z nasmehom dobrodošlice in mirom v duši. Hvala”.

Gledamo te, Jezus

gledamo tvoje izmaličeno, ranjeno in umorjeno življenje

in smo ogorčeni nad tem, da je prevečkrat življenje prevelikega števila sester in bratov

*izmaličeno, ranjeno in umorjeno
želimo vnesti evangelijsko prerokbo v svoje telo
v svoje izbire, še prej kot v svoje besede.
V prvi bojni črti, s Teboj.
Občudovanje Jezusa (Admirantes Iesum).
V tebi najdemo pogum: Naprej! Naprej! V skupni zavzetosti.
Obstaja evangelij upanja, ki ga je treba živeti in ki daje tolažbo
nam v Trstu in tistim, ki stopajo po balkanski poti
tistemu, ki veruje in onemu, ki išče,
tistemu, ki ljubezen živi in onemu, ki še ima bolno in otrdelo srce
zdravim in betežnim
in tudi tistim, ki v zaporu upajo na čas odrešenja in poprave.
Občudovanje Jezusa: v Njem smo vsi ljubljene, blagoslovljeni in poslani
z nasmeškom dobrodošlice in miru v duši,
ki razkriva tvojo skrito navzočnost.*

beležke osebnih razmišljanj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.

ROMARJI UPANJA

“*Spes non confundit*”, “upanje pa ne osramoti” (*Rim 5,5*). Papež Francišek nas vabi, da naslednje leto, prihodnji jubilej, živimo kot “romarji upanja”.

Želimo, da bi naslednji jubilej doživeli kot “živo in osebno srečanje z Gospodom Jezusom”.

“Vsi upajo. V srcu vsakega človeka tli upanje kot želja in pričakovanje dobrega, čeprav ne ve, kaj bo s seboj prinesel jutrišnji dan. Nepredvidljivost prihodnosti pa včasih poraja nasprotujoča si občutja: od zaupanja do bojazni, od spokojnosti do malodušja, od gotovosti do dvoma. Pogosto srečamo malodušne ljudi, ki na prihodnost gledajo z nezaupanjem in pesimizmom, kot da jim nič ne more ponuditi sreče. Naj bo za vse jubilej priložnost, da oživi upanje. Božja beseda nam pomaga, da najdemo razlog za to. Naj nas vodijo besede, ki jih apostol Pavel piše prav kristjanom v Rimu” (papež Francišek, *Spes non confundit* 1).

V buli za sklic Jubilejnega leta nas papež poziva, naj ponovno pridobimo razloge za upanje v času, za katerega se pogosto zdi, da je siv in žalosten, poln resnih problemov, zaradi katerih je prihodnost temna. “Krščansko upanje ne zavaja in ne razočara, ker temelji na gotovosti, da nas nič in nihče nikoli ne more ločiti od Božje ljubezni: «Kdo nas bo ločil od Kristusove ljubezni? Morda stiska, tesnoba, preganjanje, lakota, golota, nevarnost, meč? [...] Toda v vseh teh preizkušnjah zmagujemo po zaslugi njega, ki nas je vzljubil» (*Rim 8,35.37*)” (*Spes non confundit* 3).

Poklicani smo, da v prepletu upanja in potrpežljivosti dojamemo krščansko življenje kot pot: “*pot*, ki potrebuje tudi *močne trenutke*, da nahrani in utrdi upanje, nenadomestljivega spremljevalca, ki nam pokaže cilj: srečanje z Gospodom Jezusom” (*Prav tam*, št. 5).

Konkretnih predlogov za jubilejno leto ne bo manjkalo: že obstaja koledar dogodkov, ki ga je papež določil za tiste, ki romajo v Rim, pripravili pa smo tudi svoj natrpan koledar sestankov, ki nas bodo v škofiji vodili k spodbujanju različnih srečanj za tiste, ki ne morejo v Rim (ali morda kot pripravo na srečanja s papežem).

Predvsem **svetišče na Vejni**, tempelj Marije Matere in Kraljice, bo cilj teh škofjskih romanj, ki bodo obeleževala leto 2025 (čeprav tudi v drugih cerkvah ne bo manjkalo srečanj).

Jubilej želimo izkoristiti kot priložnost, da se združimo in skupaj praznujemo čudo tega, kar je Gospod storil, in njegovo stalno prisotnost med nami.

Jubilej se bo v Rimu začel 24. decembra 2024 z odprtjem svetih vrat v baziliki svetega Petra v Vatikanu.

V nedeljo, 29. decembra, pa bodo škofje po vseh stolnicah obhajali sveto evharistijo kot slovesni začetek jubilejnega leta. Začeli bomo v cerkvi svetega Apolinarija mučenca manjših bratov kapucinov (Montuzza) in se v procesiji/romanju podali proti stolnici: “naj bo to znamenje poti upanja, ki razsvetljena po Božji Besedi združuje vernike” (*Prav tam*, št. 6).

Poklicani smo, da črpamo upanje v Božji milosti. Zato bodo dogodki, ki nas bodo delali pozorne na obhajanje Gospodove besede, številni in prežeti s skrbjo za zakrament sprave in hvaležni za zakrament evharistije. Bodite pozorni tudi na to, da povabite ljudi, ki so del naših skupnosti, vendar včasih tvegamo, da jih pustimo nekoliko v

senci, morda zaradi logističnih težav ali iz najrazličnejših razlogov, zaradi katerih smo vedno v naglici, kadar smo s tistimi, ki potrebujejo počasnejše čase, bolj premišljene besede, sočutnejša srca.

Ukoreninjeni v Gospodu bomo **spodbujeni, da dajemo znake upanja tistim**, ki doživljajo dramo vojne ter neštete krivice in neenakosti med narodi, mladim parom, ki z naporom doživljajo navdušenje nad predajanjem življenja (demografska zima je eden izmed največjih pokazateljev umanjkanja upanja), zapornikom, ki živijo v nedostojnih razmerah v naših zaporih, bolnim, ki so po domovih ali v bolnišnicah, mladim in njihovi prihodnosti, ki jo je mogoče znova obuditi v navdušenje, ki temelji v Bogu in njegovi ljubezni.

“Upanje z vero in ljubeznijo sestavlja triptih “teoloških kreposti”, ki izražajo bistvo krščanskega življenja (prim. *1Kor* 13,13; *1Tės* 1,3). V njihovi neločljivi dinamiki je upanje tisto, ki tako rekoč daje orientacijo, nakazuje smer in namen verujočega bivanja. Zato nas apostol Pavel vabi «veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi» (*Rim* 2,12). Res, potrebno je, da smo «polni upanja» (prim. *Rim* 15,13) da bi na verodostojen in privlačen način pričevali o veri in ljubezni, ki ju nosimo v srcu; tako da bo vera vesela, ljubezen navdušena; tako da bo vsak sposoben podariti vsaj nasmeh, gesto prijateljstva, bratski pogled, iskreno poslušanje, brezplačno služenje, v zavesti, da bo to postalo za tistega, ki ga prejme v Jezusovem Duhu, rodovitno seme upanja. Toda, kaj je temelj našega upanja? Da bi to razumeli, je dobro, da se osredotočimo na razloge našega upanja (prim. *1Pt* 3,15)” (*prav tam*, št. 18).

Vsi smo poklicani, da smo znamenja upanja v vsakdanjem življenju. Vsi, nihče ni izključen. Preden se lotimo izumljanja čudnih pobud, smo poklicani, da postanemo “znamenja upanja”. Pobude so koristne, vendar pa tudi negotove in nezadostne. Vsak od nas je poklican, da

postane “znamenje upanja”: ob tem se bomo morali ustaviti, razmisliti in se spreobrniti.

- Vzemimo jubilej kot priložnost, klic, da poskrbimo za svoje duhovno življenje: to je posebno leto in zato si vzemimo poseben čas za molitev in tišino ter evharistično češčenje, s katerim gledamo na življenje, nase, na svet z Gospodovimi očmi in v luči njegove Besede.

- Upajmo si odločati o krščanski izobrazbi: žalostno je, če kot verniki sledimo modi in kulturi časa, ne da bi se poglobili v to, kar nam je razodeto v Svetem pismu, ne da bi se umestili v veliko tradicijo vere, ki nam še vedno pomaga najti pot pri naših odgovornostih. S tega vidika vas tudi pozivam, da resno jemljete v poštev Visoki inštitut za verske vede - tečaj FAD v Trstu (v Semenišču – ul. Besenghi 16) morebiti le kot slušatelji in samo za posamezne predmete. Prav tako bi rad izpostavil *Teološko šolo za vse* (“Pustolovščina vere”) ki se odvija ob petkih v Semenišču v ul. Besenghi 16.

- Obstajajo različne duhovnosti in različne poti usposabljanja po župnijah, združenjih, gibanjih in neokatehumenskih skupnostih. Tudi preko duhovnih vaj. Ne zadovoljimo se s povprečnim in površnim duhovnim življenjem...

- Drznimo si živeti to leto tako, da bomo dali našemu duhovnemu življenju prostor/čas in premagali rakovo bolezen potrošništva in potrebe po posedovanju, kot nas je opomnil papež v Trstu in kot je ponovil npr. 21. julija 2024: “lahko se vprašamo: ali se znam v svojem dnevu ustaviti? Ali si znam vzeti trenutek, da sem sam s seboj in z Gospodom, ali sem nasprotno vedno *ujet v naglici*, hitenju po opravkih? Ali znamo med hrupom in vsakodnevnimi dejavnostmi najti košček notranje “puščave”?”.

- Drznimo si znova odkriti pomen in vrednost zakramenta sprave ter duhovnega vodstva in spremstva.
- Za informacije o Visokem inštitutu za verske vede in o *Teološki šoli za vse* je stik: issr@seminariotrieste.it - 3384615256

beležke osebnih razmišljanj

7.

SINODALNA GRADBIŠČA SE NADALJUJEJO

Papeževe besede, jubilej, ki ga bomo doživeli, nas ne odvrtaajo od obveznosti za prenovu, v katero smo vključeni. Preroška faza sinode vidi krajevne Cerkve predvsem dejavne v nadaljevanju sinodalnega dela in – po Svetem Duhu – v dojemanju korakov, ki smo jih poklicani izkusiti. Mnoga gradbišča so odprta in zahtevajo ponovno navdušenje vseh.

Jasno je, da je slog “skupne hoje” začrtan kot ustvarjalna manjšina (in ne, kot že rečeno, kot agresivna ali celo prilagodljiva manjšina). Gre za hojo z vero, pa tudi s ponižnostjo ustavljanja ob ljudeh z njihovimi dramami, z njihovimi ranami, z njihovimi vprašanji. Ponovno premišljujmo besede papeža Frančiška, ne jemljimo jih kot sprejete: “vera, ukoreninjena v Bogu, ki je postal človek, in je torej človeška vera, vera mesa, ki vstopa v zgodovino, ki boža življenje ljudi, ki pozdravi strta srca, ki postane kvas upanja in kalček novega sveta. To je vera, ki prebujata vest iz otrplosti, ki sega s prstom v rane, v rane družbe – teh je veliko –, vera, ki zastavlja vprašanja o prihodnosti človeka in zgodovine; to je nemirna vera, mi pa imamo potrebo živeti nemirno življenje; vera, ki se giblje od srca do srca, vera, ki sprejema probleme družbe od zunaj, nemirna vera, ki pomaga premagovati povprečnost in brezbriznost srca, ki postane trn v peti družbe, ki jo potrošništvo pogosto omrtviči in omamlja”.

Gradbišča, ki so bila odprta v preteklih letih, še niso zaprta: ostajajo kot odprte poti, po katerih naj *hodimo in božamo življenje ljudi in pozdravimo strta srca*.

Upošteval bom na tem mestu nekaj teh gradbišč, v katerih lahko še naprej sodelujemo, da se seznanimo s tem izvirnim slogom biti Cerkev.

7.1 Gradbišče posredovanja vere (evangelizacija in kateheza)

Prenosni člen vere se je pretrgal. To velja tako za italijansko kot tudi za slovensko govoreče družine in skupnosti. Analize so neusmiljene: mladostniki in mladi odrasli so čedalje bolj skeptični in oddaljeni od naših bogoslužij in krščanskega občestva. To so vprašanja, ki jih moramo obravnavati. Izpostavljajo vprašanje smisla, nekega iskanja, ki *pa v nas pogosto ne najde zanesljivih sogovornikov*.

Veliko je vidikov: predvsem pa čutimo, da moramo biti kot odrasli trdnejši v veri, tisti veri, ki je lahko luč v temi, sol, ki daje okus, kvas, ki prevre. Vsi potrebujemo trdnejšo izobrazbo: duhovniki, redovniki in laiki. Potrebujemo usposabljanje, ki goji vse razsežnosti: intelektualno, duhovno, človeško, pastoralno... Ne zapravimo priložnosti Visokega inštituta za verske vede in *Teološke šole za vse*. Seveda je potrebna tudi **posebna izobrazba** za katehiste, za izredne podeljevalce obhajila, za bralce, za vzgojitelje... In na vsem tem bomo delali še naprej.

Posebna področja, za katera je dobro najti stekanje praks v naših skupnostih, so:

- **Sprejem in priprava odraslih katehumenov** (navodila določajo od 7 let naprej). Dobro je, da se postopek izvaja z vso resnostjo in po navodilih, na katere bo **katehumska služba** pri katehetskem uradu še opominjala, mogoče s pomočjo dekanij. Vendar naj opomnim, da ne gre zgolj za vprašanje prilagajanja praksi, ki jo je vzpostavila Cerkev, ampak za to, da spoznamo, kako vzbuditi željo, da postanejo kristjani v

mnogih, ki niso krščeni. In potem vedeti, kako jih spremljati v življenju skupnosti, da bi delili radost vere in prizadevanje za pričevanje.

- **Krstna kateheza** za starše, ki prosijo za krst svojih otrok: je ena najlepših izkušenj za duhovnika in njegove sodelavce. Vživimo se v veselje staršev, ki so dali življenje svojemu otroku: njihovo prošnjo (četudi včasih polno vrzeli in šibkih točk) moramo znati sprejeti z velikim spoštovanjem in rahločutnostjo. Kolikokrat so se Jezusu približali ljudje, ki so imeli nezrelo vero, polno zmot... On pa jih je potrpežljivo sprejemal, poslušal in spremljal. To je priložnost, da ponovimo razloge za našo vero; ponovno oznanjamo Kristusovo skrivnost in kako nas s krstom vpeljuje v svoje življenje. To je trenutek, da predstavimo svojo župnijsko skupnost in to, kar poskušamo doživeti skupaj. S predhodno razlago obreda se izvaja kateheza o številnih vidikih krščanskega življenja. Skušajmo biti velikodušni in gostoljubni, prilagodljivi pri izpolnjevanju potreb staršev (pogosto so tudi v težavah zaradi delovnih izmen). Dobro je imeti vsaj eno posamično srečanje v hiši krščenca: doživeli bomo, da smo dobrodošli, da smo gostje, da spoštujemo njihove strahove in upanja. Primerno je, da začnemo vključevati nekaj zakonskih parov, ki nam bodo pomagali pri pripravi za starše.

- **Katehezo za otroke** na poti *krščanskega uvajanja*, od prvega obhajila do obdobja po birmi, moramo **voditi neprekinjeno**. Vemo, kako nepopoln je prenos vere v mnogih družinah. Skušajmo podpirati družine pri njihovih odgovornostih (tudi z namenskiimi srečanji s starši), pa tudi predlagati izkušnje, v katerih so otroci, že od prvega razreda dalje, v stiku s tistimi, ki so pristopili, se začnejo družiti (sestavljati skupino), se učiti molitev, imeti prvi pristop do skupnosti, do njenih kretenj in obredov, do cerkvene stavbe in do razlage različnih razsežnosti. Če je res, da obstaja verska nepismenost, moramo prevzeti odgovornost za inteligentno, veselo pismenost, polno razsvetljujočih

pomenov, ki dajejo upanje celo otrokovemu življenju. Potem pa postopoma katehetska pot, tudi s prenovo metodologij, da bi otroci ne mislili, da so še v šoli, in tako okrnili krščansko uvajanje na učenje formul. Vemo, kako občutljivo je osebno srečanje z Bogom in njegovo skrivnostjo ljubezni do vsakogar: toda to je tisto, k čemur težimo! Naj vas spomnim, da je Škofijski katehetski urad na razpolago za podporo duhovnikom in katehetom naših župnij tudi pri načrtovanju/izdelavi tečajev.

- Priprava **polnoletnih kandidatov za birmo** mora biti natančna, izogibati se mora približkom in popuščanju, ki povzročajo samo zmedo. Vemo, da mnogi pomanjkljivo sodelujejo z življenjem skupnosti. Ne gre za to, da bi bili togi pri določanju števila srečanj ali pri nalaganju obveznosti, ki dišijo po izsiljevanju... ampak, da gre za vzbujanje novega pogleda na vero, nove želje po udeležbi pri evharistiji, pristne želje po Bogu. Vemo, da to ni lahko: lepo pa je z navdušenjem poskusiti znova in vsakič na novo! V zvezi s tem naj spomnim na pismo z dne 21. septembra 2023, ki ga je duhovnikom poslal Katehetski urad.

- Predlog za **obdobje po birmi** mora biti jasno predstavljen vsem birmancem. V škofiji imamo različne vzorce. Nihče nima čarobne in ekskluzivne formule. Lahko pa se damo v stik in iščemo sloge, metodologije, vsebine, vzgojno strast, ki nas bodo prenovili tudi v našem večplastnem pričevanju.

- **Usposabljanje katehetov** ostaja bistveno. Poleg župnijskih predlogov je treba bolj upoštevati tudi škofijske predloge in predloge s področja Treh Benečij.

- V koordinaciji katehetskega urada si prizadevamo predlagati skupne linije, da bi bolje podprli vsakogar na poti vere.
- Zlasti v skupnostih, v katerih so odrasli katehumeni, se dogovorite s katehumensko službo pri katehetskem uradu, o tem, kako jih boste najbolje spremljali, pri čemer razlikujte primer od primera.
- V vsaki župniji naj bi bil pastoralni svet namenjen razločevanju, kako najbolje spremljati in pripraviti starše, ki prosijo za krst svojih otrok; in kako ponovno vpeljati redno katehezo otrok že od prvega razreda osnovne šole dalje in ne le ob pripravi na zakramente.
- Za pripravo odraslih na birmo je potrebno, da si pomagamo na dekanijski ravni.
- Na škofjski ali dekanijski ravni se moramo srečevati, da bi spoznali različne vzorce za obdobje po birmi in zakaj se povsod ponovno uvajajo.
- Za vse omenjeno poiščite stik z duhovnikom *Andreo Mosco* ali sestro *Vittorino Cinque*.
e-pošta: uffcatechistico@diocesi.trieste.it

7.2 Dobrodelnost ni prenosljiva: prostovoljstvo in soudeležba

Kardinal Matteo Zuppi je v svojem uvodnem govoru na *socialnem tednu katoličanov* 3. julija 2024 izjavil:

“Danes demokracija trpi, ker so družbe vse bolj polarizirane, prepredene z vse hujšimi napetostmi med antagonističnimi skupinami, v katerih prevladuje opozicijska zveza prijatelj-

sovražnik, z vsesplošnim prepričanjem, da je posameznik to, šele ko je v središču, medtem ko oseba razume svojo vrednost šele v nekem odnosu. Zaradi pandemije smo dojeli občutek skupne pripadnosti, prepredenosti s skupno usodo, sodelovanja v občem dogajanju. Brez nekega “nas” ni demokracije. Ni človeka brez drugega. Demokracija ne le potrjuje svobodo, pač pa tudi spodbuja enakost, ne razglašča abstraktno pravic, pač pa konkretno brani človekovo dostojanstvo, zlasti tam, kjer je najhuje onečaščeno. Prav zato demokracija ne pomeni le ustanov, zakonov in postopkov, pravic in dolžnosti, pač pa tudi vključevanje drugega, krhkega, na rob potisnjenege. Pomeni nasprotje kulture odpadkov, kulture zasvojenosti z njenimi dramatičnimi posledicami v tolikšnem nasilju, nedostojnih razmerah v zaporih, mnogih prizadetih zaradi psihiatričnih bolezni”.

Kot katoličani želimo biti v prvi vrsti pri vključevanju vsakogar, ki se znajde na robu.

“Solidarnost je neviden, vendar nepogrešljiv motor vsega skupnega življenja. Njeno pomanjkanje slabi družbeno tkivo, zavira gospodarsko rast, žali posameznika in ne zna ceniti njegovih zmožnosti ter na koncu izprazni demokracijo. Solidarnost hodi skozi skupnosti, v katerih živi človek: hodi skozi cerkvene skupnosti in številne stvarnosti svobodnega in brezplačnega altruizma, družino, pa tudi krajevne in regionalne skupnosti, narod, celino, celotno človeštvo” (M. Zuppi).

Prostovoljstvo je torej pripravljalo sodelovanje v drugih oblikah aktivne gradnje življenja naše države in sveta. Evangelij nas uči, da moramo izstopiti iz polarizacij in nasilnih nasprotij, ki nam preprečujejo, da bi v središče postavili človeka in njegovo potrebo po priznanju njegovega dostojanstva, tudi duhovnega.

Papež je pozval tržaško Cerkev. Dejansko je uporabil velelnike. Jasno je,

da se nihče ne more izmakniti. Za Kristusovega učenca dobrodelnost ni *optional*. Vsak je poklican, da se resno izpraša, da bi razložil, h kakšni obliki pričevanja in ljubezni je poklican. Včasih preko osebnih karizm, ki jih človek ima (želja in strast po izobraževanju; ali stati ob bolniku); včasih pa so potrebe tistih, ki jih sreča na svoji poti (invalidni in osamljeni sosed); spet drugi so pozivi, za katere se zdi, da nas v določenih trenutkih izzivajo in zastavljajo vprašanje: kaj lahko storim, da zmanjšam stisko številnih revnih družin, skrajno stanje brezdomcev, nujne primere migrantov na balkanski poti...

Za tiste, ki imajo Kristusov pogled, za tiste, katerih srce je vzgojeno s Kristusovim sočutjem, je enostavno prepoznati, kje naj se ustavijo in pomagajo, kje naj se vključijo. **V slogu brezplačnosti in bližine.**

Očitno je, da je usposabljanje potrebno. Škofijska Karitas podpira vse, posameznike in skupnosti, da bi znova zagnali svoje pričevanje tudi na področjih, ki nas včasih strašijo in za katera je dobro, da se organiziramo in si pomagamo, da bomo lahko bolje znali nuditi pomoč.

“V človeški bedi je skrita Božja neskončnost, Gospod se razvema in je navzoč, kaže se kot prijazna navzočnost prav v ranjenem mesu poslednjih, pozabljenih, zavrženih. Tam se razodeva Gospod. Za nas pa, ki nam je marsikatera malenkost včasih po nepotrebnem v spotiko, bi bilo boje, da se vprašamo: zakaj nam niso v spotiko zlo, ki se širi, življenje, ki ga ponižujejo, delovne težave, trpljenje migrantov? Zakaj smo brezcutni in brezbrizni do krivic sveta? Zakaj si ne jemljemo k srcu položaja zapornikov, ki se kot krik tesnobe dviga tudi iz tega mesta, iz Trsta? Zakaj ne razmišljamo o bedi, bolečini, potratnosti tolikih ljudi v mestu? Bojimo se, bojimo se, da bi tam našli Kristusa” (papež Frančišek, *homilija* 7. julija 2024).

Odrpli smo “*zaporniško gradbišče*” in če se kdo želi pridružiti, s potrebno usposobljenostjo, nadaljujemo s sprejemanjem izziva kompleksne in občutljive stvarnosti, ki pa nas ne sme zavesti; to je “gradbišče zapora”, kjer sodeluje veliko različnih tržaških stvarnosti, združenih v prizadevanju za boljše zaščito dostojanstva zapornikov. Paradoks je, da so ljudje v zaporu, ker ne spoštujejo zakonov, medtem pa država ne spoštuje zakonov in podpisanih pogodb, ki urejajo zapore. Zaporniška policija ostane tako sama v brezizhodni situaciji. Izziv je tudi kulturne vrste, izziv restorativne pravičnosti in priprave za dostojno ponovno vključevanje.

Nadaljuje se obveznost *sprejema migrantov* z balkanske poti. Med vsemi ustanovami, vključno s tistimi Fundacije Caritas, ki so razpršene po različnih krajih, bom omenil dve posebni območji:

- Po tem ko so izpraznili Silos je postal *skavtski mladinski dom na Božjem polju* kraj, namenjen sprejemu tistih, ki prečkajo severovzhodna vrata Balkanske poti, v iskanju boljše prihodnosti. Tam lahko ljudje, ki prehajajo, dobijo informacije, posteljo in ustrezne sanitarije, medtem ko se odločajo, kako bodo nadaljevali pot.

- V mestu je še vedno dejavno *zavetišče v ul. Sant’Anastasio*, ki je nastalo zato, da bi pomagalo v izrednih razmerah zaradi mraza v zimskih mesecih in še vedno deluje s polno zmogljivostjo, ker ranljivi migranti (tudi ženske z otroki) prihajajo vse leto. Zahvala gre prostovoljcem za njihov dragocen prispevek.

“Bratje in sestre, v tem mestu Trst, ki gleda na Evropo in je stičišče narodov in kultur, obmejna dežela, negujmo sanje o novi civilizaciji, ki temelji na miru in bratstvu... Tej tržaški Cerkvi želim reči: naprej! Naprej! Še naprej delajte na prvi bojni liniji za širjenje evangelija upanja, zlasti do tistih, ki prihajajo z balkanske poti, in do vseh tistih, ki jih je treba v telesu ali duhu opogumiti in potolažiti. Obvežimo se skupaj: da bomo vsi živeli kot bratje,

ko bomo ponovno odkrili da nas Oče ljubi. Vsi bratje, s tistim nasmeškom dobrodošlice in mirom v duši” (papež Frančišek, Trg enotnosti Italije, 7. julija 2024).

Pri tem poslanstvu bližine in sosodstva je očitno, da je potreben prispevek vseh. Področij pa je veliko: le tako bomo lahko povrnilo upanje številnim zatiranim, ki nam jih je zaupal Gospod. Razširimo pogled še na druge ljudi, ki jih kot Cerkev želimo sprejeti s Kristusovim srcem. Še prej pa nekaj pastoralnih predlogov.

- Očitno je, da je tudi za prostovoljca potrebno usposabljanje. Škofijska Karitas podpira vse, posameznike in skupnosti, da znova zaženejo svoje pričevanje tudi na področjih, ki nas včasih prestrašijo in za katera je dobro, da se organiziramo in si medsebojno pomagamo, da bomo lahko bolje nudili pomoč.

- Temelj prostovoljstva v Jezusovem slogu in z njegovo velikodušnostjo, način pomoči, vodenje skupin prostovoljcev po župnijah, služenje v škofijskih karitativnih ustanovah... tem je veliko. Gre za vzpostavljanje stalne poti usposabljanja in ponovne motivacije – v sinodalnem slogu, kjer je vsakdo že nosilec izkušnje, ki jo je treba ovrednotiti – v zavesti, da se nikoli ne moremo čutiti popolnoma sposobne in oblikovane v Kristusovem slogu.

- Za te poti (tako na župnijski kot na dekanjski ravni) lahko poiščete stik z ravnateljem Caritasa očetom Giovannijem La Manno ali z Vero Pellegrino: direzione@caritastrieste.it verapellegrino@caritastrieste.it

7.3 Pozornost katoliškim bratom, ki govorijo drug jezik in ne italijanščino in slovenščino

Po prekinitvi zaradi kovida želimo kot škofijska skupnost obnoviti pastoralno dejavnost s tujejezičnimi skupnostmi in katoliškimi migranti v Trstu. Trst je stičišče različnih narodov in kultur, jezikov in ver. Mnogi ljudje, ki pridejo sem, pripadajo drugim jezikom, vendar so katoliške vere. Tudi naše duhovništvo je zelo heterogeno, sestavlja ga 18 različnih narodnosti.

Pozornost do migrantov je tudi prednostna pozornost do pastoralne in duhovne oskrbe katoličanov, ki prihajajo sem in ki morajo videti, da smo pozorni do njihove vere. Ne nameravamo ustvarjati getoiziranih skupnosti, ampak biti na razpolago za njihove duhovne potrebe. Do vseh katoličanov, ki pridejo v Trst (do vsakega človeka, vsake družine, vsake jezikovne skupnosti), želimo biti pozorni in poiskati način, kako jih spremljati k srečanju s Kristusom in njegovo Besedo ter zakramenti. Če je cilj živeti kot ena velika družina – Božja družina – vemo, da postopki in načini rasti v cerkvenem bratstvu, ko ima vsak svoje rane, svoje običaje, svoje domotožje... niso vnaprej določeni, ampak jih moramo izumiti pod vodstvom Svetega Duha.

Medtem ko je tržaška Cerkev ustanovno sestavljena iz italijansko in slovensko govorečih vernikov, je od nekdanj prisotna nemško govoreča skupnost, čeprav se je v zadnjem času zmanjšala. Potem so tu še angleško govoreči katoličani (poleg turistov, ki se včasih pridružijo). Hrvaško govoreči katoličani, tagaloško govoreči (Filipini), obstaja majhna sirsko-libanonska skupina, majhna pakistanska skupnost (urdu) in potem veliko špansko govorečih vernikov. Za vse te skupnosti smo na različne načine, odvisno od potreb vsake izmed njih, začeli razmišljati o tem, kako se najbolje postaviti v službo rasti njihove vere. Škofijska komisija Migrantes usklajuje to področje s sinodalnega vidika: a tudi tukaj je potrebno sodelovanje vseh, tudi pri prepoznavanju ljudi, ki

bi radi molili v svojem maternem jeziku. Ob podpori Duha pa bi lahko nastale še druge skupnosti (npr. francoskega, romunskega ali albanskega jezika ...).

Ne gre za ustvarjanje ločenih skupnosti, ampak za negovanje mreže prijateljstev in solidarnosti, v kateri postaneta ključna tudi verska razsežnost in pastoralna oskrba. Sanjam o krščanski skupnosti v Trstu, v kateri bo vsakdo, ko bo srečal katoličana tujega porekla, in mu poleg tega, da bo gostoljuben in pozoren do njegovih materialnih težav, znal tudi povedati, kje lahko najde duhovnika, ki govori njegov jezik in s katerim bo lažje opravil spoved ali imel duhovni pogovor. Morebiti se tudi srečati z drugimi brati istega porekla ter včasih z njimi moliti in prepevati vero.

Ne sme se zgoditi, da bi poskrbeli za materialne potrebe (dom, služba...), potem pa bi bili neobčujivi, ko bi se soočali z duhovnimi potrebami tistih, ki so katoliške ali druge krščanske veroizpovedi. Tudi to je obžalovanja vredna diskriminacija, ki so ji izpostavljeni revni (glej EG 200).

- Skušali bomo ovrednotiti Dan migrantov tudi na versko/duhovni razsežnosti in ne le po dobrodelni plati sprejema.
- Razglašenje Gospodovo bomo proslavili kot *praznik narodov* in povabili ljudi različnih jezikov, da se nam pridružijo v skupni molitvi.
- Vsakdo – duhovnik, redovnik in laik – naj se čuti vključenega v sprejemanje in podpiranje vere katoličanov drugih narodnosti in jezikov. Če prepoznate ljudi, ki bi jim koristil stik s kakšnim rojakom, da bi bolje živeli svojo vero, morda s pozornostjo do kakšnega zavetnika ali s pesmimi ali molitvami v njihovih jezikih ... za več informacij obiščite spletno stran škofije (ki pa ponuja samo nekatere

informacije o vpeljanih pobudah) ali se obrnite na škofjskega vodjo komisije Migrantes duhovnika Roya Benasa, e-pošta: roybenas@gmail.com

7.4 Gradbišče za poškodovane družine

Če nam je mar za vse družine, če želimo poskrbeti za vsak par, da ga utrdimo v zakramentu zakona, je lansko leto imela redna srečanja skupina ljudi, da bi si omislila spremstvo tudi za ljudi in pare, ki živijo izkušnjo ločitve, razporeke ali novih zvez.

Naredili smo poskus primerjave v okviru navodil, ki jih ponuja cerkveni nauk, (ki sega vse do apostolske spodbude *Amoris Laetitia*), kar je vodilo tudi v iskanje iztočnic za razmišljanje duhovnikov in krščanske skupnosti. Gre za to, da nadaljujemo to pot tudi s pastoralnimi predlogi.

Predvsem je treba nadaljevati z izobraževanjem tako duhovnikov kot celotnih skupnosti, z začetkom pri ljudeh, ki jih največ obiskujejo. To izobraževanje ima vsekakor pomembne doktrinarne vidike, ki jih je treba postopoma ponovno uvesti, vendar vedno z namenom evangelizacije in torej z oznanjevanjem poti vere, ki ostaja odprta za vse in vedno, da bi ljudje bili usmerjeni k “hoji” kot romarji upanja. Včasih pa še vedno doživljamo ovire in sume, ki ljudi odrinejo, še preden jim prisluhnemo. Sprejeti Gospoda v njegovem slogu je prva naloga, ki se je moramo vsi učiti znova in znova, ne da bi to situacijo okrnili na alternativo: zakramenti da-zakramenti ne.

Pot kristjanov, ki doživljajo rano ločenih ljudi, razveze ali nove zveze, je zelo raznolika, saj življenjske zgodbe, osebne odgovornosti, edinstvenost osebe nosijo s seboj dejstvo, da se mora vsak resno postaviti pred Gospoda in se vprašati: “Kaj je možno dobro, klic, ki mi ga *danes* namenja Gospod...?”. Vendar se je treba izogniti nevarni

samoreferencialnosti, zato obstaja zaporedje korakov, ki smo jih kot duhovniki in skupnost poklicani zagotoviti: dobrodošlica-spremljanje-razločevanje-vključevanje. Smer je tista, ki je opisana v *Amoris Lætitia*.

Pomembno je poudariti, da vedno ostajamo na poti (torej v dinamiki), ki me bo jutri spet vodila, da se ustavim pred Gospodom in njegovimi zahtevami po ljubezni. Vedno pa bom razsvetljen in potolažen in okrepljen z njegovo milostjo.

Pravzaprav je **vsaka skupnost poklicana, da postane sposobna sprejemati-spremljati-razločevati-vključevati** in se izogiba nezaupljivosti in pogledu, ki obsoja in s katerim bi vsak želel vedeti vse in presojati pot vere drugih, vse do kršitve njihove osebne intimnosti. Namesto tega se moramo veseliti, če obstajajo ljudje, ki se resno odprejo pred Gospodom, kljub grehom, stiskam in neuspehom, s katerimi so se srečali v življenju. Ne gre za dobro delo, ampak za tisto usmiljenje, ki ga črpamo od Gospoda, iz njegove Besede, iz njegovega zgleada in prav tam, kjer sta bolečina in greh, pa tudi želja po Bogu, zavezanost, da se bomo osebno odzvali.

Dejansko je vsak duhovnik usposobljen za sprejemanje-spremljanje-razločevanje-vključevanje vendar z ustreznim usposabljanjem (doktrinalnim in duhovnim), ki preprečuje, da bi padli v pretiravanje z dobrotinstvo ali nepopustljivostjo, ki dejansko zapuščata ljudi, namesto da bi jih spremljali in hodili z njimi, morda počasi, morda z naporom, pa vendar tudi z radostjo, v luči evangelija.

Pravzaprav sta bili v škofiji v razmišljanjih v delovišču sinode določeni dve skupnosti, v katerih se občasno srečujemo v molitvi ob Božji besedi: skupaj duhovniki, redovniki, zakonci, ovdoveli in tudi ločeni, razvezani in v novi zvezi. To želi biti znamenje, izkušnja kako ostati skupaj ob poslušanju Boga, hoji v Svetem Duhu, v Cerkvi. Potem so tu spremljevalna in razločevalna srečanja, ki jih od začetka nihče ne more oceniti. Vendar pa se zahvaljujemo Gospodu, da obstajajo ljudje, ki

nam v svoji ranjeni zakonski zgodovini... izpričujejo željo po Bogu, ki jo imajo v srcu, nam kažejo ponižnost biti pripravljeni poslušati Boga, nas opominjajo, da greh obstaja in boli in da le Bog rešuje.

- Nadaljevali bomo z usposabljanjem župnikov in skupnosti o sprejemanju-spremljanju-razločevanju-vključevanju tako v dekanijah in kot ponovitev tudi po župnijah.

- Vemo, da je le malo ljudi, ki so ločeni, razvezani ali v novi zvezi, ki želijo začeti resno pot vere: na žalost jih je veliko v vrtincu sekularizacije in okrnjenja vere v zasebno zadevo. Za vse nas pa ostaja dolžnost, da predlagamo to pot vere in spremljanja, še toliko bolj, če kdo zaprosi zakramente za svoje otroke in/ali sodeluje v življenju skupnosti.

- Določeni sta bili dve skupnosti (sv. Antona Čudodelnika in Jezusa Božjega delavca), v katerih bomo molili skupaj in celo z ločenimi, razvezanimi osebami in s tistimi v novi zvezi kot delček gostoljubne Cerkve, ki želi spremljati. Pravzaprav se proces spremljanja-razločevanja-vključevanja izvaja s posameznimi osebami (in v določenih primerih s posameznimi pari). Toda v teh župnijah bodo za to službo izrecno na razpolago duhovniki.

- Po vseh župnijah bo razdeljeno gradivo za obveščanje o teh spremljevalnih poteh.

- Za dodatne informacije je na razpolago msgr. Roberto Rosa, e-pošta: donrobertorosa@gmail.com

7.5 Gradbišče za bolnike in ostarele

Z zornega kota Cerkve, ki je pozorna do ljudi, ki jih zna pobožati, ko so ranjeni in ko upajo, ne sme manjkati posebna skrb za ostarele in bolne, še posebej zato, ker ima Trst med mesti enega najvišjih indeksov starosti v svetu.

Dovolj je zelo malo modrosti za ugotovitev, da bomo v najboljšem primeru vsi ostareli (nekateri prej, drugi kasneje); in da človek prej ali slej pogosto zboli. Zdi se, da so to nepomembne stvari, če pa pogledamo osamljenost starejših, na napor za iskanje sredstev in ustreznih ustanov za izboljšanje razmer ostarelih in bolnih, spoznamo, da obstajajo kulturne in politične ovire, ki preprečujejo resnično solidarnost. Pomislimo na primer, da ima v Italiji samo tretjina bolnikov z rakom dostop do protibolečinskih terapij, čeprav jih potrebujejo, če pa razširimo pogled na vse druge bolnike, ima ta dostop le vsak peti.

Kot posamezni verniki in kot krščanska skupnost smo poklicani biti v prvi bojni liniji. Že lani smo ponovno začeli o tem razmišljati in storili nekaj korakov.

Ponovno vas pozivam, da vzgajate otroke in mlade, naj hodijo obiskovat stare starše in bolnike: že kot otroci se moramo naučiti pozornosti in veselja do odnosov, tudi ko so asimetrični. Za tako vzgojo so potrebni odrasli (starši, duhovniki, vzgojitelji), ki doživljajo to bližino, iz katere se vsi vedno lahko veliko naučimo. Tako v medgeneracijski izmenjavi kot v izmenjavi z bolnimi in oviranimi: zavemo se, da obstaja bogastvo življenja, ki pride na dan le v osebnih odnosih, resničnih in konkretnih odnosih, v katerih je priznana tudi krhkost in kjer je treba preseči sram.

Poleg bolnikov in ostarelih (papež včasih govori o *nauku o krhkosti*) smo vsi poklicani k spravi s svojimi osebnimi šibkostmi, ki jih včasih mistificiramo in skrivamo. To je večja svoboda, ki smo jo poklicani odkriti: da ima naše življenje smisel, tudi če nismo popolni! Da smo

ljubljeni, tudi če imamo meje, ki so včasih očitne. Ta pomembna resnica je dobra za vse, tudi za otroke, tudi za zdrave odrasle.

Te pozornosti ni mogoče prenesti na druge: vsi imamo v družini ostarele in bolne osebe; vsi imamo sosede, znance, člane skupnosti, ki so bolni in ostareli.

Z žalostjo v srcu sem včasih poslušal zgodbe ljudi, ki so v bolezni ali starosti zaupali svojo bolečino, ker so se prijatelji in sorodniki od njih oddaljili, nesposobni, da bi upočasnili svoj tempo in delili vsaj nekaj časa s tistimi, ki preživljajo naporno obdobje.

Nikoli ne bomo ponavljali dovolj, da je privilegirana in prednostna verska pozornost potrebna tudi za ostarele in bolne. Nekatere župnije so povečale število izrednih delivcev obhajila.

Pozivam vse skupnosti, naj razširijo to pozornost: potrebni so pastirji z vonjem po ovcah, da bodo ugotovili, kje je mogoče pozvoniti in predlagati zakramente; potrebujemo vesele vernike za srečanje z Gospodom, da bodo svojim sosedom ali znancem omenili brez sramežljivosti, da obstaja Cerkev, ki doseže domove, da obstajajo duhovniki, ki prinašajo zakrament Kristusove ljubezni in znajo izraziti skrbnost Boga, ki je v bližini.

- Veliko je domov za upokojence, majhnih in velikih. V vseh se trudimo biti navzoči kot znamenja Božje ljubezni. Vsak zdravstveni delavec se v znamenju svojega krsta čuti poklicanega, da ob vsakem bolnem in ostarelem človeku doživlja Jezusovo sočutje. Urad za pastoralo zdravja in ostarele se trudi poskrbeti, da bi bili v vsaki ustanovi redno prisotni delilci obhajila; in kjer je to možno, da bi občasno obhajali evharistijo.

- Tudi letos je v načrtu tečaj za pripravo novih delilcev obhajila, kakor tudi za “stalno izobraževanje”.
- Želim, da bi se v vsaki župniji, tudi s pomočjo združenj in gibanj, ki imajo karizmo bližine bolnim in ostarelim, vprašali, kako živeti bližino ob krhkih ljudeh. Ko sem hodil po župnijah, sem videl lepe in pogumne poskuse. Neka župnija na primer organizira vsako sredo kosilo za osamljene in ostarele osebe (preko prostovoljcev): način, da razbijemo monotonost, ko kosimo vedno sami. V drugih se je pojavila skupina starejših ljudi, ki se znajdejo v priložnostnih opravilih za dobrodelni ribolov ali celo za skupno druženje... Blagor domišljiji, ki jo navdihuje evangelij: tudi to je način, kako razbiti monotonost samotnega kosila. V drugih župnijah se je pojavila skupina ostarelih ljudi, ki izdelujejo priložnostna ročna dela za dobrodelni ribolov ali zato, da preživljajo čas skupaj... Blagor domišljiji, ki jo navdihuje evangelij!

7.6 Gradbišče za pokop in velikonočno oznanilo

«Verujem v *večno življenje*»: tako izpoveduje naša vera in v teh besedah odkrije krščansko upanje temeljni kamen. Pravzaprav je upanje «božja krepost, s katero hrepenimo po [...] večnem življenju kot svoji sreči» (Katekizem katoliške Cerkve, 1817). Drugi vatikanski koncil trdi: «Če zmanjkata verski temelj in upanje v večno življenje, je človeško dostojanstvo okrnjeno na zelo resen način, kot se pogosto dogaja v današnjem času, zagonetke življenja in smrti, krivde in bolečine pa ostajajo nerazrešene, tako da ljudje pogosto tonejo v obup» (GS 21). Mi pa smo zaradi upanja, v katerem smo bili rešeni, ob pogledu na čas, ki mineva, prepričani, da zgodovina človeštva in vsakega izmed nas ne teče proti slepi pegi ali temnemu breznu, ampak so usmerjene v

srečanje z Gospodom slave. Živimo torej v pričakovanju njegove vrnitve in v upanju, da bomo večno živeli v Njem: v tem duhu si sposojamo ganljivi klic prvih kristjanov, s katerim se konča Sveto pismo: «Pridi, Gospod Jezus!» (*Raz 22,20*)” (*Spes non confundit* 19).

Ko se soočimo s smrtjo ljubljene osebe, nam ni dovoljena nobena retorika (vedno poudarja papež). Lani smo **začeli z razmislekom**, ki bo moral obroditi sadove. Ne moremo sprejeti, da je bil – kot mi je pričal neki diakon – v dveh urah na pokopališču prisiljen opraviti 5 pogrebov neznanih ljudi... Tega ne moremo sprejeti kot duhovniki, kot krščanska skupnost. **Misijonarska Cerkev, ki želi biti blizu ljudem, mora najti energijo, da z njimi deli dneve žalovanja**, da se lahko odprejo upanju; in da bodo to že dnevi občestva med brati v veri.

Ne smemo se zadovoljiti z besedami: “pri nas v Trstu se je vedno tako delalo”. Razumem, da bodo stroški večji, če se vrnemo k opravljanju pogrebnega obreda po župnijskih cerkvah, glede na to, da je mrliška vežica na pokopališču. Pomagajmo si. **Na vsak način je treba popraviti tudi trenutno veljavno prakso na pokopališču**: potrebno je imeti srečanje z ljudmi, najti prostor za iskreno delitev bolečine in tudi za oznanjevanje vere v vstalega Gospoda. Ljubezen, ki jo doživljamo tukaj na zemlji (tista, ki nas veže na naše pokojne in ki ostane tudi po smrti), je uvod, znanilka neskončne Ljubezni, ki se nikoli ne konča: Božje ljubezni. In v to Ljubezen smo po Jezusu, Vstalem in po daru Svetega Duha že vključeni, čeprav se pogosto zamotimo in se pustimo ujeti v potrošniški kapitalizem, ki zamegli vsako iskanje resničnega in popolnega smisla in Ljubezni.

O večnem življenju – ki je sestavni element naše vere – jecljamo, ko ga je treba opisati. Predstavljamo si ga, kot si ga je Dante, kot Michelangelo. Tudi ob nevarnosti, da bomo metafore zamenjali za definicije. Verujemo v večno življenje! In se zahvaljujemo Jezusu,

ki nam je odprl pot: "Jaz sem pot, resnica in življenje" (*Jn 14,6*)! In končno ga bomo videli takšnega, kot je! In bomo z Njim in On z nami. In končno ne bo več solz, ne bo več bolečine, ne bo več krivic in smrti (prim. *Raz 21,4*).

Obhajanje krščanskih pogrebov je izkušnja velikonočnega oznanila: da naše oči, polne solz, kakor oči Magdalene na grobu (*Jn 20,11ss*), postanejo polne veselja. On, Vstali, ki nas spremlja (tudi v našem obupu) in ki ga težko prepoznamo, končno izgovori naše ime in ponovno oživi naše srce.

- Sinodalno gradbišče za pokop in velikonočno oznanilo je delovalo vse leto. Zdaj je treba nabrati nekaj sadov, tudi s povezovanjem s pokopališkimi organi in pogrebnimi agencijami.

- Jasno je, da se na ta način zavežemo za zahtevno, evangeljsko bližino. To pomeni, da smo poklicani, da se spremenimo: župniki, župnijski vikarji in diakoni smo poklicani, da vzgajamo, da je, če je le mogoče, bolje pogreb obhajati v župniji; in poklicani so, da se dajo na razpolago za obhajanje pogreba na pokopališču, če se tako odloči družina. Predvsem pa moramo razviti večjo pripravljenost ostati blizu trpečemu, deliti njegovo bolečino, tudi če ga morebiti ne poznamo... kolikokrat v evangelijih vidimo Jezusa, ki zna biti ganjen tudi ob ubogih, bolnih in grešnikih, ki so mu neznani... a jih vendar tako ljubi!

- Sinodalno gradbišče proizvaja tudi nekaj liturgičnih pripomočkov, ki lahko zlasti za pokopališka obhajanja obreda pripomorejo k temu, da se ne bomo ponavljali in bili monotoni, ampak bodo lahko s prenovljenim žarom oznanjali velikonočno skrivnost.

Stalno usposabljanje duhovnikov

Vsa ta gradbišča imajo skupno zahtevo, ki preplavlja vsakega duhovnika: **biti sposoben sprejeti, spremljati in podpirati razločevanje ljudi**, ki jih srečuje, in biti resna pot njihove vere. Ne glede na to, ali gre za mlade v njihovem živahnem iskanju smisla ali za umirjeno iskanje poklicanosti ali za ljudi, ki jih prizadeva bolezen ali žalovanje; naj bodo to mladi, ki se pripravljajo na birmo ali na poroko, ali ljudje, ki doživljajo izkušnjo ločitve ali razporoke ali nove zveze; ali katoličani druge narodnosti ali osebe iz drugih krščanskih Cerkva; naj bodo ubogi ali ne... *Teme, pri katerih si bomo kot duhovniki pomagali na poti stalnega usposabljanja, se bodo osredotočale na rast v našem služenju kot pastirji, ki znajo spremljati versko življenje bratov, ki jih srečujejo.*

ZAKLJUČKI

Naprej. Naprej.

“Trst je eno tistih mest, ki so poklicana, da se v njih srečujejo različni ljudje: najprej zato, ker je pristanišče, je pomembno pristanišče, nato pa zato, ker se nahaja na stičišču med Italijo, srednjo Evropo in Balkanom. V teh razmerah je izziv za cerkvene in civilne skupnosti znati združiti odprtost in stabilnost, dobrodošlico in identiteto. Tako moram reči: imate “papirje v redu”. Hvala! Imate “papirje v redu” da se soočite s tem izzivom! Kristjani imamo evangelij, ki daje smisel in upanje našemu življenju; kot državljani pa imate ustavo, zanesljiv “kompas” za pot demokracije.

Torej, naprej! Naprej. Brez strahu, odprti in trdni v človeških in krščanskih vrednotah, gostoljubni, toda brez kompromisov o človeškem dostojanstvu. S tem se ni mogoče igrati” (papež Frančišek, *Angelus* 7. julija 2024).

Imamo “papirje v redu” da se soočimo z izzivi tega časa. In zato obnovimo svojo vero v Boga Jezusa Kristusa, razsvetlimo svoje sestre in brate z upanjem, ki nam ga je dal, objemimo svet z njegovo dobrotnostjo.

*S teboj, Marija iz Betlehema,
v sprejemanju tvojega Sina, Emanuela.*
*S teboj, Maria iz Nazareta,
v ljubezni, ki je spodbudila Kristusovo pot.*
*S teboj, Mati apostolov,
v poslušanju Učitelja, Besede, ki se je utelesila.*
*S teboj, Mati Božjega ljudstva,
v snovanju izgradnje skupnosti bratov in sester.*
*S teboj, Romarica na Golgoti,
ob vsakem prebodenem in strtem srcu.*
*S teboj, Romarica v dvorani zadnje večerje,
v ponižnem sprejemanju Svetega Duha.*
*S teboj, Pokorno, v kateri se preliva Božji načrt,
S teboj, Pokorno, v kateri se preliva Božji načrt.*

+ Enrico, z vami brat, za vas škof

Trst, 11. septembra 2024, ob spominu na blaženega duhovnika Francesca Bonifacia

Prevod: Jelka Daneu Cvelbar